

villig än hvad han ville låta påskina i föreliggande skrift¹ och medan hans sympatier för Kristian II säkerligen äfven under det följande året voro de minsta möjliga, så har han under loppet af 1524, om icke alla tecken be- draga, ingått förrådiska aftal med Sören Norby och såtillvida under sin sista tid i Sverige arbetat kung Kristian i händerna.

Hvad beträffar Gustaf Vasas påstådda grymhet mot von Melen vid olika tillfällen, så tål den säkert vid åtskillig afprutning. Fullt så våldsam och blodtörstig som konungen här framställes har han säkert icke varit. Man frågar sig ofta, såsom Hildebrand² gör i anledning af de för den tryckta och den otryckta skriften gemensamma berättelserna om Gustaf Vasas och hans »blodhundars» många mordanslag mot von Melen, hvarför inte dessa anslag någon enda gång ordentligt sattes i verket, ehuru så många tillfällen gäfvos därtill. Detta hindrar naturligtvis icke, att ett och annat af hvad herr Berend förtäljer om konung Gustafs hänsynslöshet kan vara riktigt. Så t. ex. synes en samtida uppgift af det danska riksrådet bekräfta, att Berend i Kalmar efter återkomsten från Stockholm försommaren 1525 och kanske redan under Stockholmstiden behandlats som en verklig fånge.³ Äfvenså torde åtskilliga af de i förbigående framförda insinuationerna om konungens våldsamhet mot andra personer än von Melen äga ett visst fog. Uppgiften, att Peter Pattin, sedan han efter Gottlandsexpeditionen 1524 kastats i fängelse, beröfvats sitt sigill och att Gustaf Vasa därmed beseglat några i Pattins namn men honom ovetande utfärdade bref, förekommer i flera skrivelser af Pattin själf från år 1527. De aktstycken, som Gustaf Vasa på eget bevåg utfärdat i Pattins namn, skulle ha innehållit ett be- myndigande för borgmästare och råd i Kalmar att till Gustaf Vasa gälda en skuld å 200 gyllen, hvori de häftade till Pattin.⁴ Sanningenligheten af Pattins påstående styrkes i någon mån därigenom, att både Fredrik I, som hade honom i sin tjänst 1526—1527, och staden Lübeck lade sig ut för ho- nom i denna sak, den förre genom vänskapliga föreställningar hos konung Gustaf,⁵ Travestaden däremot genom att som repressalie i Pattins intresse arresterade ankommande Kalmarborgare.⁶ En annan punkt bland von Melens

¹ Jfr HILDEBRAND, a. a., s. 249.

² A. a., s. 263.

³ *Hanserecesse*, 9, s. 162.

⁴ *Gustaf Is Registratur*, 4, s. 397 f., 423 f.; jfr *ibid.*, s. 14 ff., 409.

⁵ *Gustaf Is Registratur*, 4, s. 425 f.

⁶ Gustaf Vasa uppmanade Lübeck i bref af 26 jan. 1530 »die vorarrestirte (wegen Peter Patins unrechtmässige pretension) Calmarischen zu relaxiren». *Titularregister 1522—1592*, B, f. 40, RA.